

บทที่ 4

แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี ในระยะที่ 1 ทำให้ทราบปัญหา และความต้องการพัฒนาจากนั้น นำผลจากการ
วิจัยระยะที่ 1 มาแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความ
ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของนักเรียนในระยะที่ 2 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. แนวทางและวิธีการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่
2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี คืออะไร
2. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนา
ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ยึดกรอบการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนตามแนวทางของกรอบในการดำเนินการวิจัย โดยแยกออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. การรักษาความสะอาดโรงเรียน
2. การเรียน
3. การรักษากฎระเบียบของโรงเรียน
4. การรักษาสมบัติของโรงเรียน

2. ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ คือ ตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอนหนองแคว จังหวัดสระบุรี จำนวน 8 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

2.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองผักชี	จำนวน 1 คน
2.2.2 คณะครูโรงเรียนวัดหนองผักชี	จำนวน 4 คน
2.2.3 ผู้นำท้องถิ่น คือ เจ้าอาวาสวัดหนองผักชีเหนือ	จำนวน 1 รูป
2.2.4 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 7 คน
2.2.5 นักการภารโรง	จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะที่ 2 การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอนหนองแคว จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกจากการสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดตามกรอบการวิจัย เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระใช้แผนที่ความคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและวิธีการพัฒนาพร้อมทั้งการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอนหนองแคว จังหวัดสระบุรี โดยมีประเด็นในการสนทนา 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การทบทวนสภาพและยืนยันความถูกต้องของปัญหาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนและความต้องการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1

ตอนที่ 2 แนวทางวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะนี้ใช้การจดบันทึกข้อมูล การบันทึกเสียงจากการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 เวทีประชุมกลุ่มนักเรียน วันเวลาที่ประชุม วันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนวัดหนองผักชี เริ่มต้นด้วยกิจกรรมทำสมาธิแล้วชี้แจงต่อนักเรียนถึงวัตถุประสงค์ของการประชุม และทำการคืนข้อมูลแก่ผู้ร่วมประชุมทั้งหมด หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมหาแนวทางพัฒนาด้วยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด ตามประเด็นสภาพปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 และนำเสนอประเด็นแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกครั้งหนึ่ง

4.2 เวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนสำคัญและส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 25 คนผู้วิจัย และคณะประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนวัดหนองผักชี ผู้นำท้องถิ่น คือ เจ้าอาวาสวัดหนองผักชีเหนือ ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน พระสอนธรรมศึกษาในโรงเรียน นักการภารโรง ได้นัดหมายวันเวลาที่ร่วมประชุม ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดหนองผักชี โดยการส่งหนังสือเชิญและได้ประชุมโดยนำเสนอแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมนำเสนอ โดยใช้เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์และร่วมกันหาแนวทางที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ให้ผู้ร่วมประชุมร่วมกันเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนวัดหนองผักชี ผู้นำท้องถิ่น คือ เจ้าอาวาสวัดหนองผักชีเหนือ ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน นักการภารโรง ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความ (Interpretation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

จากการสนทนากลุ่มกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แล้วนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ของนักเรียนเข้าเวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 25 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้น ผู้นำท้องถิ่น ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปตามกรอบวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามที่เวทีการประชุมเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนามีมติ จาก 4 ด้านเหลือเพียง 2 ด้านนี้ที่มีปัญหารุนแรงคือ การรักษาความสะอาดของโรงเรียนและการรักษาสมบัติของโรงเรียน ดังนี้

1. การรักษาความสะอาดโรงเรียน ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ

1.1 แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียน มีมติจากที่ประชุมได้แนวทางดังนี้ คือ โครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องของการช่วยรักษาความสะอาดโรงเรียน โดยให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องของการทำความสะอาดและประโยชน์ของการทำความสะอาด ในประเด็นที่นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ ได้แก่ หลักและวิธีการวางแผนในการทำความสะอาด โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จำนวนคาบ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องของการทำความสะอาด และเพื่อให้ นักเรียน เข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้

1) กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของการทำความสะอาดห้องเรียนได้อย่างถูกต้อง

- สาระสำคัญ ห้องเรียนเป็นของนักเรียนทุกคน ดังนั้นจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบ ทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดเรียบร้อย อยู่เสมอ

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และอธิบายสภาพของห้องเรียนที่สะอาดและไม่สะอาดได้เกิดพฤติกรรมไม่ทิ้งสิ่งของบนพื้นห้องเรียน จัดโต๊ะเรียนให้เป็นระเบียบก่อนและหลังเลิกเรียนได้ รักษาความสะอาดของห้องเรียน ด้วยการเก็บกวาดและทิ้งขยะลงในถังขยะอย่างสม่ำเสมอ

- สาระการเรียนรู้ การทำความสะอาดห้องเรียน
- กระบวนการเรียนรู้ นักเรียนร่วมร้องเพลงกับครูร้องเพลงปลาคู
ผู้เรียนแบ่งกลุ่มสำรวจห้องเรียน ตามใบงานที่เตรียมสอน

- สื่อประกอบการเรียนรู้ เพลงปลาคู แบบบันทึกการสำรวจ
ห้องเรียน เพลงห้องเรียนสะอาด ใบงานและความรู้เสริมสำหรับผู้สอน

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงาน และโครงการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ร่วมกันประเมินจากความกล้าแสดงออกในการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น ประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน ประเมินความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ประเมินผลจากแบบสำรวจห้องเรียน

- แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้สอน ห้องสมุด
- ครูผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้

ครูประจำชั้น

- ประเมินผลการพัฒนา

2) กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

- สาระสำคัญ บริเวณโรงเรียนเป็นสถานที่ที่ทุกคนใช้เล่าเรียน ใช้เล่น และกิจกรรมอื่นๆ หลายอย่าง ดังนั้นทุกคนจึงต้องรับผิดชอบร่วมกันในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนและการแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนประการหนึ่ง

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และเข้าใจ บอกวิธีรักษาความสะอาดใน บริเวณของโรงเรียนด้วยการเก็บขยะและทิ้งขยะลงในถังขยะ บอกผลดีของการไม่ทิ้งสิ่งของลงบนพื้นบริเวณโรงเรียน รักษาความสะอาดบริเวณที่ตนรับผิดชอบ ด้วยการเก็บกวาดและทิ้งขยะลงในถังขยะอย่างสม่ำเสมอ

- สาระการเรียนรู้การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

- กระบวนการเรียนรู้แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสมัครใจกลุ่มละ 4 คน รับแบบสำรวจบริเวณต่างๆ 4 แห่งคือ กลุ่มที่ 1 สำรวจบริเวณสนามเด็กเล่น สนามฟุตบอล กลุ่มที่ 2 สำรวจบริเวณห้องน้ำห้องสุขา กลุ่มที่ 3 สำรวจบริเวณโรงอาหาร กลุ่มที่ 4 สำรวจบริเวณอาคารเรียน เพื่อสำรวจความสะอาดแต่ละสถานที่ที่กำหนดให้ แต่ละกลุ่มมานำเสนอผลงานสำรวจหน้าชั้นพร้อมทั้งแสดงข้อมูลประกอบบริเวณใดสะอาดและไม่สะอาดเพราะเหตุไร

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงาน และประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกันประเมินจากความกล้าแสดงออกในการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ประเมินจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและการนำเสนอผลงาน ประเมินจากความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ประเมินผลจากแบบสังเกตการทำความสะอาดห้องเรียนของนักเรียน

- แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ห้องสมุด กลุ่มสาระสังคมศึกษา ฯ

1.1.2 แนวทางการพัฒนาการรักษาความสะอาดบริเวณของโรงเรียน มีมติจากที่ประชุมได้แนวทางดังนี้ คือ โครงการกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน โดยให้ครูประจำชั้นอบรมนักเรียนและนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้

1. การแบ่งหน้าที่เขตรับผิดชอบที่ชัดเจนมากขึ้น โดยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1.1 จากการประชุมมีมติให้นักเรียนทุกคนร่วมกันรับผิดชอบโดยมีการประชุมในห้องเรียนและมีข้อตกลงในการแสวงหาแนวทางในการทำให้ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย มีครูร่วมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

1.2 โรงอาหาร คณะครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนในการทำความสะอาด สร้างวินัยในการรักษากฎระเบียบมีการแสวงหาปัญหาและแนวทางการสร้าง

ข้อตกลงร่วมกัน มีคณะครูและนักเรียนร่วมกันจัดแบ่งเวรกันทำความสะอาดโรงอาหารที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้ง 5 วัน

1.3 ห้องส้วมห้องสุขา คณะครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนในการทำความสะอาด สร้างวินัยในการรักษากฎระเบียบมีการแสวงหาปัญหาและแนวทางสร้างข้อตกลงร่วมกัน มีคณะครูและนักเรียนร่วมกันจัดแบ่งเวรกันทำความสะอาดห้องส้วมห้องสุขาที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้ง 5 วัน

1.4 บริเวณหน้าในโรงเรียนและหลังโรงเรียนรวมทั้งบริเวณสนามเด็กเล่น สนามฟุตบอล หน้าเสาธง คณะครูและนักเรียนมีมติให้นักเรียนทุกคนร่วมกันรับผิดชอบโดยมีข้อตกลงให้นักเรียนสร้างจิตใต้สำนึกในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเรียบร้อย มีครูเดินตรวจความสะอาดบริเวณต่างๆของโรงเรียน ตามที่คณะครูและนักเรียนกำหนดข้อตกลงร่วมกันและให้คำแนะนำในการทำความสะอาด

1.2 แนวทางที่ 2 การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมอยากที่จะช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียนโดยวิธีการจัดโครงการรณรงค์ เพื่อให้นักเรียนได้มีจิตสำนึกเกี่ยวกับความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน หลังจากที่ได้เคารพธงชาติของทุกวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงการรณรงค์ เรื่องการรักษาความสะอาดของโรงเรียน ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนเกิดการความสามัคคีและการช่วยเหลือซึ่งกัน
- เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำความสะอาดได้อย่างเหมาะสม
- เพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน

อย่างมีเหตุผล

- เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเรื่องการทำมาความสะอาด

และแก้ไขได้

วิธีดำเนินการ

- คณะครูร่วมกันปรึกษา เนื้อหาเกี่ยวกับการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนด้านการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน
- แบ่งเวรและมอบเนื้อหาที่จะนำจัดโครงการรณรงค์นักเรียนในแต่ละวัน
- แต่งตั้งคณะกรรมการ ในการสังเกตและประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับการทำความสะอาดของนักเรียน ตลอดระยะเวลาของโครงการรณรงค์
- กำหนด เวลาในการโครงการรณรงค์ เป็นเวลา 1 สัปดาห์
- ประเมินผลการโครงการรณรงค์ ด้านความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนด้านการทำความสะอาดของนักเรียน

วัตถุประสงค์

- คู่มือประกอบการเรียนการสอน สารศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่อง หน้าที่ของนักเรียน

1.3 แนวทางที่ 3 การที่โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมประกวดห้องเรียนชื่อว่า กิจกรรมห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยม โดยร่วมกันรณรงค์กระตุ้นและปลูกฝังในเรื่องของการรักษาความสะอาดให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ไม่ว่าจะเป็นก่อนเตรียมตัวเคารพธงชาติของแต่ละวัน การพูดช่วงพักเที่ยง และการกำหนดกฎเกณฑ์ว่า เมื่อห้องเรียนใดที่ได้บันทึกการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวันแล้ว ทางครูผู้รับผิดชอบก็จะมีแตรัมสะสมให้ และเมื่อนักเรียนคนสะสมแตรัมได้ครบกำหนดที่ได้ตั้งเอาไว้แล้ว ทางโรงเรียนก็จะมีรางวัลมอบให้ และจะนำมาประกาศเป็นตัวอย่างหน้าเสาธง เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเพื่อนได้

2. การรักษาสัมบัติของโรงเรียน ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ แนวทางการพัฒนาการรักษาสัมบัติของโรงเรียนของนักเรียน โดยการปลูกฝังและกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะทำ โดยการสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ของส่วนรวม โดยให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้ จากการสนทนากลุ่มมีความเห็นจากที่ประชุมได้แนวทาง ดังนี้

2.1 แนวทางที่ 1 กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่กระบวนกรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าสู่ที่เดิมเป็นประจำ

- สาระสำคัญ ของใช้ส่วนรวมเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องใช้ร่วมกันเช่น ไม้กวาด ที่ตักขยะ อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์การกีฬา ดังนั้นทุกคนต้องรับผิดชอบในการจัดเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และเข้าใจสิ่งของที่เป็นของส่วนรวมและของใช้ส่วนตัวประโยชน์ของการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ได้ถูกต้องและสามารถเก็บของใช้ส่วนรวม ไว้เรียบร้อยได้อย่างถูกต้อง

- จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างของที่เป็นของส่วนรวมและของใช้ส่วนตัวได้ บอกประโยชน์ของการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ได้ถูกต้อง บอกวิธีการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่เรียบร้อยเป็นประจำวันได้

- สาระการเรียนรู้ การเก็บของใช้ส่วนรวม

- กระบวนการเรียนรู้ นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลง ช่วยเก็บหน่อยซิ นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเนื้อร้องของเพลง ช่วยกันเก็บหน่อยซิ นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย และเราจะทำอย่างไร โรงเรียนของเราจะเป็นระเบียบเรียบร้อย

- สื่อประกอบการเรียนรู้ เพลงช่วยเก็บหน่วยชิ แบบบันทึกการการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและแบบสังเกตพฤติกรรมในการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกัน ประเมินจากความกล้าแสดงออกตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม ผลงานและการนำเสนอผลงาน ประเมินจากความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม

- แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ห้องสมุด

2.2 แนวทางที่ 2 การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมอยากที่จะเป็นคนที่มีความรักษาส่งของส่วนรวม โดยวิธีการรณรงค์เพื่อให้นักเรียนได้มีจิตสำนึกเกี่ยวกับการใช้ของส่วนรวม หลังเคารพธงชาติ ของทุกวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมโครงการรณรงค์ เรื่องการรักษาสมบัติของโรงเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนรักษาส่งของใช้ส่วนรวมและจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

- เพื่อให้นักเรียนเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการรักษาสมบัติของโรงเรียน

- เพื่อให้นักเรียนเรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเรื่องการรักษาสมบัติของโรงเรียนและแก้ไขได้

- เพื่อให้นักเรียนมีความห่วงแหน รู้จักใช้ รู้จักเก็บและรักษาสมบัติของโรงเรียน

วิธีดำเนินการ

- คณะครูร่วมกันปรึกษา เนื้อหาเกี่ยวกับการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการมีจิตสำนึกรักษาส่งของ รู้จักใช้ รู้จักเก็บ รู้จักรักษา รู้คุณค่าทรัพย์สินของโรงเรียน

- แบ่งแรงแและมอบเนื้อหาที่จะนำมาโครงการรณรงค์นักเรียนในแต่ละวัน

- แต่งตั้งคณะกรรมการ ในการสังเกตและประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาสมบัติของโรงเรียนของนักเรียน ตลอดระยะเวลาของโครงการรณรงค์

- กำหนด เวลาในโครงการรณรงค์ เป็นเวลา 1 สัปดาห์

- ประเมินผลการอบรม ด้านความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาสมบัติของโรงเรียนของนักเรียน

วัสดุอุปกรณ์

- คู่มือประกอบการเรียนการสอน สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ
การดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่อง หน้าที่ของนักเรียน

ผู้รับผิดชอบ ครูเวรประจำวัน

3. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อประเมินผลการ
พัฒนา ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม ได้กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จ
ของการพัฒนาโดยดัชนีชี้วัดความสำเร็จตามกรอบของการศึกษา วิจัยได้ ดังนี้

3.1 การทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียนได้ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา
ไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาความรู้เรื่อง การ
รักษาความสะอาดบริเวณของโรงเรียน ตามโครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการทำ
ความสะอาดบริเวณของโรงเรียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ร้อยละ 80 สามารถ
ตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียนได้ถูกทุกข้อ และมีเจตคติ
ที่ดีสามารถปฏิบัติในการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากความสำเร็จของการทำความสะอาดบริเวณ
ของโรงเรียนของนักเรียน ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนของ
นักเรียน ว่านักเรียนการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนเป็นประจำทุกวันหรือไม่ โดยได้รับความ
ร่วมมือจากครู และนักการภารโรง จะเป็นผู้สังเกตและจะมีการลงรายมือชื่อผู้สังเกตท้ายสมุด
บัญชีของนักเรียน ทุกสิ้นสัปดาห์เพื่อตรวจความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของการทำความ
สะอาดบริเวณของโรงเรียนของนักเรียน

3.2 การรักษาสมบัติของโรงเรียน ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากความสำเร็จของพฤติกรรมการรักษาสมบัติ
ของโรงเรียนของนักเรียน ได้จากการจัดเก็บรักษาสมบัติของโรงเรียนเข้าสู่ที่เดิมเป็นประจำอย่าง
ถูกวิธีทุกครั้งของนักเรียน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาการรักษาสมบัติ
ของโรงเรียนของนักเรียนได้จากการสังเกตพฤติกรรมรักษาของส่วนรวมของนักเรียนว่า
นักเรียนจัดเก็บอุปกรณ์เข้าสู่ที่เดิมเป็นประจำทุกครั้งที่ได้รับมาจากครูและภารโรง อยู่ในระดับ
มาก

ตาราง 15 แนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จ การรักษาความสะอาดบริเวณ
โรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี

แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
1.การพัฒนาความรู้ประโยชน์ของการทำความสะอาดห้องเรียน	1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องการทำความสะอาดห้องเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ	1. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องประโยชน์ของการทำความสะอาดห้องเรียนได้ถูกทุกข้อ
2.การพัฒนาความรู้ถึงหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน	2. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ	2. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณได้ถูกทุกข้อ
3.การสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้นักเรียนอยากที่จะทำความสะอาดด้วยตนเอง	3. การมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่มีการทำความสะอาดห้องเรียน ชื่อว่า ห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยม	3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดอยู่ในระดับมาก
4.การกำหนดโครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการทำความสะอาด	4. โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดมีเหตุผล โดยครูทุกคนแบ่งเวรกัน รณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน	4. นักเรียนร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการทำความสะอาดของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินเรื่องของการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับดีมาก
	5. ทำและติดแผ่นป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน	

ตาราง 16 แนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีวัดความสำเร็จ การรักษาสัมบัติของโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี

แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
1. การพัฒนาความรู้ถึงหลักวิธีการของการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นระเบียบเรียบร้อย	1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ	1. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องหลักวิธีการของการเก็บรักษาสัมบัติของส่วนรวมได้ถูกทุกข้อ
2. การสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้นักเรียนอยากที่จะเก็บรักษาสัมบัติของส่วนรวม	2. โครงการรณรงค์เพื่อการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ มีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรกันการรณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน	2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเก็บรักษาสัมบัติของส่วนรวมอยู่ในระดับมาก
3. การกำหนดโครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการรักษาสัมบัติของส่วนรวม	3. ทำและติดแผ่นป้ายรณรงค์เกี่ยวกับเก็บรักษาของใช้ส่วนรวม	3. นักเรียนร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการเก็บรักษาสัมบัติของส่วนรวมของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินเรื่องของการเก็บรักษาสัมบัติของส่วนรวมอยู่ในระดับดีมาก